

Scenariostudie voor milieupgaven landbouw

PUZZELEN IN DE PROVINCIE

Wat moet er op provinciaal niveau gebeuren om de landelijke doelen te halen voor waterkwaliteit, klimaat en stikstof in de landbouw? En is dat haalbaar? Een Wageningse scenariostudie geeft inzicht in deze 'complexe puzzel'.

Onderzoeker Edo Gies van Wageningen Environmental Research lichtte de studie, die gedaan werd in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, vorige week toe tijdens een WUR Live bijeenkomst, het tweewekelijkse online discussieprogramma voor medewerkers van WUR en LNV. Die werd ingeleid door Paul Pestman, programmamanager van het rijksbrede Nationaal Plan Landelijk Gebied (NPLG). Pestman schetste dat stikstof weliswaar de politieke en publieke discussie domineert, maar dat er meer hoofd-

brekens zijn in het landelijk gebied: het wordt een hele opgave voor de landbouw om per 2030 de afgesproken doelen te halen op het gebied van natuur, water en klimaat. 'Een complexe

'De studie biedt houvast voor politieke besluitvorming'

puzzel', noemde Pestman het. Om te helpen bij het leggen van die puzzel, klopte het NPLG ongeveer een jaar geleden aan bij WUR, 'om zowel het Rijk als de provincies te voorzien van inspiratie.'

Het resultaat van die opdracht – deze scenariostudie – stuurde minister Van der Wal begin februari naar de Tweede Kamer. De studie zet uiteen hoe de landelijke doelen voor waterkwaliteit, klimaat en stikstof in de landbouw zijn te vertalen naar doelen per provincie en of die regionale doelen binnen bereik komen met een integraal pakket aan maatregelen waarvan WUR-onderzoekers aannemen dat ze voldoende verschil kunnen maken.

Impactvol

Over dat laatste liet de berichtgeving op wur.nl geen misverstand bestaan: ja, de doelen zijn in theorie grotendeels haalbaar, maar alleen met stevige en voor boeren zéér impactvolle maatregelen. Om twee voorbeelden te noemen: de scenariostudie gaat uit van een dierenaantal dat zo'n 25 procent lager ligt dan nu en van een fors hogere grondwaterstand op veengronden (tot

40 centimeter onder het maaiveld en zelfs dat volstaat niet om het doel te halen).

Zelfs met zulke maatregelen is de optelsom niet toereikend om alle doelindicatoren groen te laten kleuren. Voor de uitspoeling van fosfaat naar oppervlaktewater concludeert de studie bijvoorbeeld dat alleen Drenthe en Overijssel de provinciale doelstellingen halen. En geen enkele provincie haalt het doel voor koolstofvastlegging in de bodem. Daarentegen laat de doorrekening zien dat terugdringing van de methaan- en lachgasproductie wel haalbare kaart is in vrijwel alle provincies.

Geen blauwdruk

Gies onderstreepte tijdens zijn toelichting dat de scenariostudie vooral bedoeld is om inzicht te geven in hoe groot de opgave precies is per provincie, evenals inzicht in de samenhang tussen de verschillende vraagstukken in de landbouw en in de effectiviteit van de verschillende maatregelen. De studie is zeker geen blauwdruk, benadrukte hij. 'Het is geen model waarin we de doelen invoeren en dat dan uitspuugt wat precies de maatregelen moeten zijn, maar het biedt wel houvast voor politieke besluitvorming.'

De volgende WUR Live vindt (online) plaats op 7 maart en daarin is minister Christianne van der Wal (Landbouw & Stikstof) te gast. Samen met Bram de Vos, directeur Environmental Sciences Group, gaat ze in gesprek over het natuur- en stikstofdossier en de rol van wetenschap en overheid in maatschappelijke discussies. ME

Foto Shutterstock